

๑๐๐ ปัญหาถาม – ตอบ เรื่องวินัย

คำนำ

ภายใต้แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงมหาดไทย (ศปท.มท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) และยุทธศาสตร์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกรมที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้มีกิจกรรมเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบและมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบ ประกอบกับแผนปฏิบัติการกรมที่ดิน และแผนปฏิบัติการกองการเจ้าหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ กำหนดให้มีการส่งเสริมและดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องตามแผนดังกล่าว กองการเจ้าหน้าที่จึงได้จัดทำหนังสือ “๑๐๐ ปัญหาถาม – ตอบ เรื่องวินัย” โดยรวบรวมข้อคำถาม - คำตอบ และข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. หน่วยงานอื่น ๆ และกรมที่ดิน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะงานด้านวินัย มาประมวลไว้ สำหรับเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมที่ดินทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างได้รับรู้รับทราบ และเป็นตัวอย่างในการศึกษาทำความเข้าใจ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองการเจ้าหน้าที่หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อคำถาม - คำตอบ ในหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้สนใจตามสมควร

กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่

มีนาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

คำถามข้อ	หน้า
๑ - ๑๐	๑
๑๑ - ๒๐	๑๔
๒๑ - ๓๐	๒๐
๓๑ - ๔๐	๒๗
๔๑ - ๕๐	๓๑
๕๑ - ๖๐	๓๖
๖๑ - ๗๐	๔๑
๗๑ - ๘๐	๔๗
๘๑ - ๙๐	๕๗
๙๑ - ๑๐๐	๖๙
บรรณานุกรม	๘๔

๑๐๐ ปัญหาถามตอบเรื่องวินัย

๑. คำถาม เมื่อข้าราชการถูกล้างมลทิน ยังถือว่าเคยกระทำผิดวินัยอยู่หรือไม่ และการล้างมลทินก่อให้เกิดสิทธิใดแก่ข้าราชการที่ได้รับการล้างมลทินหรือไม่ และข้าราชการนั้นจะมีสิทธิขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่

คำตอบ ข้าราชการที่ได้รับการล้างมลทินแล้วให้ถือว่าไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย มาก่อนเลย ผลคือ หากอยู่ในระหว่างถูกตัดเงินเดือนก็ต้องถูกตัดอีกต่อไป หรือในกรณี ถูกโทษออกจากราชการก็ไม่ใช่ผู้ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถกลับเข้ารับราชการได้โดยไม่ต้อง ขอยกเว้นคุณสมบัติ แต่ไม่สามารถขอรับเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เนื่องจาก แม้ถูกล้างมลทินแล้วก็เป็นกรล้างเฉพาะโทษไม่ใช่การล้างความผิด จึงถือไม่ได้ว่าเป็น ผู้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย อันเป็นคุณสมบัติในการขอรับพระราชทานเหรียญฯ

๒. คำถาม เมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้รับเรื่องร้องเรียนหรือตรวจพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดวินัยจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ต้องรายงานเรื่องร้องเรียนหรือข้อเท็จจริงอันเป็นการกระทำความผิดวินัย ไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับในกรณีที่มิได้เกิดผลความจำเป็นและ เพื่อประโยชน์ของราชการ เช่น หากปล่อยให้ล่าช้าไปพยานหลักฐานจะถูกทำลาย หรือไม่อาจรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวได้ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น อาจจะ ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ สั่งบรรจุเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

/๓. คำถาม...

๓. คำถาม การพิจารณาดำเนินการในกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามหมวด ๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นไว้ กล่าวคือ

๑. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่าเรื่องที่กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยนั้น มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ส่วนในการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดในข้อ ๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๑.๑ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในเบื้องต้นเพียงพอแก่การพิจารณาแล้ว ตามข้อ ๕ (๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาว่ากรณีนั้นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร โดยจะไม่ทำการสืบสวนก็ได้

๑.๒ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีนั้นยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสืบสวนตามข้อ ๕ (๒) เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม ทั้งนี้ จะดำเนินการด้วยตนเองหรือจะให้ข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อพิจารณาต่อไปก็ได้

/อนึ่ง...

อนึ่ง คำว่า “การสืบสวน” หมายถึง การสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ นอกจากนี้การสืบสวนให้ทำในทางลับ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย) เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ข้าราชการผู้ถูกดำเนินการหรือบุคคลภายนอก เช่น ผู้กล่าวหาหรือพยาน เป็นต้น

๒. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นกระทำความผิดวินัย กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ ได้พิจารณาและเห็นว่ากรณีปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่เชื่อได้ว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ ของ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๒.๑ ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ตามมาตรา ๘๑ - ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามหมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๒.๒ ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการ ตามหมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

/๓. ในกรณี...

๓. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยอาจเป็นกรณีตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว กล่าวคือ ไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะทราบได้ว่า ข้าราชการผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดวินัยหรือนำเชื่อได้ว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดวินัย เช่นนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องให้ยุติเรื่องดังกล่าว

๔. คำถาม ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะสามารถให้ผู้อื่นมีอำนาจดำเนินการทางวินัย (อำนาจทั้งหมดตามหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย) แทนตนได้หรือไม่

คำตอบ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถดำเนินการมอบหมายอำนาจหน้าที่การดำเนินการทางวินัยได้ ตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้รับการมอบหมายจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๓๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓

๕. คำถาม อธิบดีสามารถมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้หรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ ไม่สามารถมอบหมายอำนาจตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ใช่ผู้ได้บังคับบัญชาในระดับต่ำลงไปของอธิบดี

๖. คำถาม ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้อย่างไรบ้าง

คำตอบ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น จะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานเพื่อโต้แย้งแก้ข้อกล่าวหา ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ดังนี้

- (๑) ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการเอง
- (๒) ส่งการให้ผู้ได้บังคับบัญชาดำเนินการ
- (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๗. คำถาม การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีหลักเกณฑ์วิธีการอย่างไรบ้าง

คำตอบ กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ได้กำหนดให้ต้องดำเนินการโดยต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (เว้นแต่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งหรือมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น กรณี ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติ

/ข้อมูล...

ซึ่งผู้กล่าวกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ก็ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นอีก) โดยต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานเพื่อโต้แย้งแก้ข้อกล่าวหา ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการ ตลอดจนระยะเวลาในการสอบสวนดำเนินการเป็นไปตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๘. **คำถาม** ในกรณีใดบ้างที่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

คำตอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะใช้บังคับเฉพาะในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาหลายคนกระทำผิดวินัยร่วมกัน โดยผู้ถูกกล่าวหาแต่ละคนมีตำแหน่งต่างกัน ต่างกรม หรือต่างกระทรวงกัน และเป็นเหตุให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีหลายคนด้วย ซึ่งมาตรา ๙๔ ได้กำหนดผู้มีอำนาจไว้ในเบื้องต้นแล้ว ตาม (๑) - (๓) ทั้งนี้ มาตรา ๙๔ ใช้บังคับกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง

๙. **คำถาม** คณะกรรมการสอบสวนวินัย มีองค์ประกอบอย่างไร และสามารถแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้หรือไม่

คำตอบ ตามข้อ ๑๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดว่า คณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ประกอบด้วย

/ประธาน...

ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ เว้นแต่กรณีจำเป็นให้แต่งตั้งประธานและกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่มีใช้ข้าราชการการเมืองก็ได้ ซึ่งในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ ต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนด และกรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน จะให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือแต่งตั้งจากพนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำด้วยก็ได้

๑๐. คำถาม ผู้ถูกกล่าวหาสิทธิอย่างไรบ้างในการสอบสวน

คำตอบ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา มีดังนี้

๑. สิทธิรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (เพื่อทราบเรื่องที่กล่าวหา และบุคคลซึ่งจะทำการสอบสวน)

๒. สิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน (หากกรรมการสอบสวนผู้นั้น มีเหตุคัดค้านตามกฎหมาย)

๓. สิทธิในการที่จะได้รับการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

๔. สิทธิในการนำพยานหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมในการให้ปากคำของตน

๕. สิทธิในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อกล่าวหา

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ อาจร้องขอให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ที่เห็นว่าสามารถหักล้างข้อกล่าวหาแทนตนก็ได้

๑๑. คำถาม โทษตัดเงินเดือนและโทษลดเงินเดือน ในขณะนี้ใช้อัตราโทษเท่าใด

คำตอบ โทษตัดเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ (๒) ให้ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

โทษลดเงินเดือน (เปลี่ยนมาจากโทษลดขั้นเงินเดือน) ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการ ดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ (๓) ให้ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ทั้งนี้ การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลงโทษลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัด หรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

๑๒. คำถาม โทษปลดออกและไล่ออกจากราชการ มีผลแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ โทษปลดออกจากราชการนั้น ผู้ถูกลงโทษยังคงมีสิทธิได้รับบำเหน็จ บำนาญเสมือนผู้นั้นได้ลาออกจากราชการ (มาตรา ๙๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) โทษไล่ออกจากราชการ ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับ บำเหน็จบำนาญ ทั้งนี้ ผู้ที่เคยถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ผู้นั้นจะเป็นผู้ที่มีลักษณะ ต้องห้ามที่จะสมัครเข้ารับราชการ เว้นแต่ผู้นั้นจะขอยกเว้นลักษณะต้องห้ามดังกล่าว หรือได้ประโยชน์จากกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน

/๑๓. คำถาม...

๑๓. คำถาม ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตายระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ต้องยุติการดำเนินการทางวินัยทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการสอบสวนวินัย อย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง แต่สำหรับในกรณีเป็นการดำเนินการทางวินัยอย่าง ร้ายแรง ให้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานต่อไปและทำความเข้าใจเพื่อเสนอเรื่อง ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาในเรื่องบำเหน็จบำนาญของผู้นั้นต่อไป (ตามหนังสือ กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๔/๑๔๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐)

๑๔. คำถาม กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการ สอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ นั้นสังกัดอยู่พิจารณาหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้กรณีที่จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ นั้นสังกัดอยู่พิจารณานั้นจะต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการ สอบสวน หรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง หรือ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ผู้หนึ่งผู้ใดเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เท่านั้น ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต่างเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๙๗ วรรคสอง ดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จึงไม่ต้อง

/ส่งเรื่อง...

ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา แต่สามารถส่งลงโทษทางวินัยได้ตามควรแก่กรณีที่เห็นว่าเหมาะสมกับความผิด

๑๕. คำถาม กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการหลายราย แต่ผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบสวนและผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาบางรายกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและบางรายกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาทุกรายหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้กรณีที่จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณานั้นจะต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ผู้หนึ่งผู้ใดเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาหลายรายใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา ส่วนผู้ถูกกล่าวหาหลายรายที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สามารถส่งลงโทษทางวินัยได้

/โดย...

โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา แม้จะถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนคำสั่งเดียวกันก็ตาม

๑๖. คำถาม การที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้ว (เกษียณอายุราชการหรือลาออก) ได้นั้น จะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขใดบ้าง

คำตอบ การที่จะดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้วได้นั้นจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกรณีดังต่อไปนี้

๑. มีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่าข้าราชการผู้นั้นกระทำหรือละเว้นกระทำการใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒. เป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑๘๐ นับแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ

/๑๗. คำถาม..

๑๗. คำถาม ผู้ที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมายถึงผู้ใด

คำตอบ ผู้ที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่

๑. ผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนทางวินัย
๒. คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
๓. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
๔. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
๖. หน่วยงานอื่นที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจสืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ

๑๘. คำถาม บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ หมายความว่าอย่างไร

/คำตอบ...

คำตอบ มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการที่พ้นจากราชการนั้น ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วก็ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนั้นได้

๑๙. คำถาม ข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ต่อมาได้ลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว จะสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนี้ได้หรือไม่

คำตอบ การที่จะดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่ลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการไปแล้วได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการเท่านั้น ดังนั้น ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และต่อมาได้ลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว จึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนี้ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

/๒๐. คำถาม...

๒๐. คำถาม ข้าราชการที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๓ จะต้องเป็นการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานในเรื่องใด

คำตอบ ข้าราชการที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น จะต้องเป็นการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เท่านั้น

๒๑. คำถาม เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งลงโทษทางวินัยแล้ว จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปที่ใด

คำตอบ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา” ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งลงโทษทางวินัยแล้ว จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงโดยตรง โดยไม่ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยังอธิบดีเพื่อให้อธิบดีรายงานต่อไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง

/๒๒. คำถาม...

๒๒. คำถาม กรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยและ ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีไม่มีมูลตามที่มีการร้องเรียนกล่าวหาจึงให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีดังกล่าวผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณา ตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือ ลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา” จากบทบัญญัติดังกล่าวกรณีที่ จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง อ.ก.พ.กระทรวง เพื่อพิจารณานั้น จะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษ ทางวินัย สั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษ เท่านั้น ดังนั้น กรณีให้ยุติเรื่องตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่จำเป็นต้อง รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณา

๒๓. คำถาม การที่ข้าราชการตอบบัตรเข้า - ออก ทำงานแทนกันผิดวินัยหรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ การตอกบัตรแทนกันถือว่าเป็นการลงชื่อแทนกัน เป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันอีกฐานหนึ่ง ส่วนจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

๒๔. คำถาม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแห่งหนึ่ง ไม่มีการควบคุมวันลาตามความเป็นจริง อนุญาตให้ข้าราชการผู้ได้บังคับบัญชาหยุดงานได้ โดยไม่ต้องส่งใบลา

คำตอบ กรณีเข้าข่ายเป็นความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

๒๕. คำถาม ข้าราชการไม่ลงชื่อในบัญชีลงเวลาผู้มาปฏิบัติราชการ ผิดระเบียบหรือกฎหมายใด

คำตอบ เป็นความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

/๒๖. คำถาม...

๒๖. คำถาม ข้าราชการรู้ตัวว่ากระทำผิดวินัย จึงได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการก่อนที่จะถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัย ผู้บังคับบัญชาจะอนุญาตให้ออกจากราชการได้หรือไม่อย่างไร และการตั้งกรรมการสอบสวนวินัยแก่ผู้ขอลาออก ยังคงต้องดำเนินการต่อไปหรือยุติเรื่อง

คำตอบ การลาออกจากราชการเป็นสิทธิของข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนการยับยั้งการลาออก สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๗๑๐/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งเวียนส่วนราชการว่า การยับยั้งการลาออกจะต้องเป็นกรณีและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่า จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการเท่านั้น แต่จะยับยั้งไว้เพื่อดำเนินการลงโทษทางวินัยหาได้ไม่ สำหรับการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการหรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แม้ภายหลังข้าราชการผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีข้อเพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยก็มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่า ข้าราชการผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ

/สอบสวน...

สอบสวนทางวินัยภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้ขึ้นพ้นจากราชการ และหากผลการพิจารณาปรากฏว่า เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงจึงจะให้งดโทษ

๒๗. คำถาม การเพิ่มโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงจากภาคทัณฑ์เป็นลดเงินเดือน ในขณะที่ผู้ถูกลงโทษได้ลาออกจากราชการไปแล้ว จะสามารถกระทำได้อหรือไม่ และจะต้องออกคำสั่งลงโทษให้มีผลย้อนหลังไปในวันที่ถูกลงโทษภาคทัณฑ์หรือไม่ และผลของคำสั่งที่ออกจะกระทบสิทธิอย่างไรบ้าง

คำตอบ การสั่งลงโทษทางวินัยต้องกระทำขณะที่ผู้ถูกลงโทษมีสภาพเป็นข้าราชการ กรณีที่ข้าราชการผู้นั้นได้ลาออกจากราชการไปก่อนที่จะมีคำสั่งเพิ่มโทษ หากเป็นกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ส่วนราชการไม่สามารถสั่งเพิ่มโทษข้าราชการผู้นั้นได้ เนื่องจากข้าราชการผู้นี้ไม่มีสภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอันจะต้องได้รับโทษทางวินัยอีกต่อไป

๒๘. คำถาม กรณีครบกำหนดลาคลอดและลาเลี้ยงดูบุตรแล้ว หากข้าราชการเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นจะสามารถลาป่วยและลากิจได้หรือไม่

คำตอบ กรณีครบกำหนดลาคลอดและลาเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๒ ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว หากข้าราชการเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็น ก็สามารถลาป่วยและลากิจได้ แต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ซึ่งการลาป่วยนั้น ข้อ ๑๘ ได้กำหนดว่า จะต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต โดยจะเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนหรือในวันที่ลากิจได้ ยกเว้นกรณีจำเป็นจึงเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรก

/ที่มา...

ที่มาปฏิบัติราชการ ถ้าไม่สามารถจัดส่งหรือเสนอใบลาได้ก็ต้องลาโดยวิธีอื่น เช่น ลาทางโทรศัพท์ หรือเขียนใบลาขึ้นเองฝากคนอื่นมายื่นก็ได้ และเมื่อกลับมาปฏิบัติราชการ จึงยื่นใบลาตามแบบในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ สำหรับการลาป่วย ติดต่อกันตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป จะต้องมีการรับรองแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแนบไปกับใบลาด้วย หากจำเป็น ผู้มีอำนาจอนุญาตจะสั่งให้ใช้ใบรับรองแพทย์ซึ่งผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นชอบแทนก็ได้ สำหรับการลากิจนั้น ข้อ ๒๑ กำหนดว่า จะต้องเสนอใบลากิจและได้รับอนุญาตจาก ผู้บังคับบัญชา ก่อนจึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับ อนุญาตได้ทัน จะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมด้วยระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการ ไปก่อนได้ หรือมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนหยุดราชการได้ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมกับเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทราบทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ หากไม่ดำเนินการ ดังกล่าวก็就会有ความผิดทางวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการได้

๒๙. คำถาม ข้าราชการลาพักผ่อนไปชุมนุมสาธารณะจะมีความผิดทางวินัยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การชุมนุมสาธารณะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลภายใต้ ขอบเขตแห่งรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมาตรา ๖ บัญญัติไว้ว่า “การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบ และปราศจากอาวุธ” ดังนั้น การที่ข้าราชการลาพักผ่อนแล้วไปเข้าร่วมชุมนุม

/สาธารณะ...

สาธารณะในฐานะส่วนตัวภายใต้ขอบเขตของกฎหมายดังกล่าว ย่อมสามารถกระทำได้ แต่ถ้าเป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการหรือทำให้บุคคลทั่วไปรับรู้ว่า ผู้นั้นเป็นข้าราชการแล้วไปวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลให้ปรากฏแก่ประชาชน อาจเข้าข่ายเป็นความผิดทางวินัยตามมาตรา ๘๒ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนกับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย” อย่างไรก็ตาม ก็จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

๓๐. คำถาม ยื่นใบลาพักผ่อน ๒ วัน โดยที่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาต แต่ได้ฝ่าฝืนไม่มาทำงาน ๒ วัน ควบกับวันหยุดอีก ๕ วัน (ช่วงปีใหม่) พอวันที่ ๕ - ๗ ก็ไม่มาทำงานอีกและไม่แจ้งเหตุ จะถือว่าขาดราชการ โดยมีการนับเวลาอย่างไร รวมทั้งจะมีโทษเป็นเช่นไร

คำตอบ ตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๖ กำหนดว่า “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้” ดังนั้น หากขาดราชการไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ถือเป็นความผิดวินัย ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการได้ ซึ่งอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษ คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน แต่ถ้การขาดราชการดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ก็อาจเป็น

/ความผิด...

ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษ คือ ปลดออก หรือไล่ออก โดยจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป สำหรับการนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการในกรณีที่มีวันหยุดราชการคั่นกลางอยู่ ต้องนับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ติดต่อกันคร่าวเดียวกันด้วย แต่ถ้าวันหยุดราชการอยู่ก่อนเวลาเริ่มละทิ้งหน้าที่ หรืออยู่ถัดเวลาสิ้นสุดของการละทิ้งหน้าที่ราชการ ไม่นับวันหยุดราชการนั้นรวมเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการด้วย

๓๑. คำถาม ข้าราชการซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโทร่วมเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศตามโครงการของมหาวิทยาลัย แต่ไม่ขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา จะเป็นความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๓ กำหนดว่า ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณาอนุญาต นอกจากนี้การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยนั้นมีระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นพิเศษอีกหลายฉบับ ซึ่งผู้ลาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและมติของคณะรัฐมนตรีด้วย เมื่อไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวย่อมเป็นความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

/๓๒. คำถาม...

๓๒. **คำถาม** ข้าราชการติดยาเสพติด ซึ่งถือเป็นผู้ป่วยถูกส่งตัวไปสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๑๒๐ วัน จะต้องยื่นหนังสือลาป่วยต่อต้นสังกัด หรือไม่

คำตอบ การลาป่วย ถือเป็นการลาหยุดราชการเพื่อรักษาตัวเมื่อมีอาการป่วย โดยข้อ ๑๘ ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดว่า ข้าราชการที่ประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวให้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และการลาป่วยติดต่อกันตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแนบไปกับใบลาด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควร ผู้มีอำนาจอนุญาตจะสั่งให้ใช้ใบรับรองแพทย์ซึ่งผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นชอบแทนก็ได้ แต่หากไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ก็จะเป็นการขาดราชการ และมีความผิดทางวินัย

๓๓. **คำถาม** ข้าราชการขาดงาน ๑ วัน โดยไม่มาลงเวลาโดยไม่เหตุผลสมควร เป็นความผิดทางวินัยหรือไม่

คำตอบ การขาดราชการโดยไม่มาลงเวลาโดยไม่มีเหตุผลสมควร ถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๓๔. **คำถาม** มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการที่ขาดราชการหลายครั้ง แต่บุคคลดังกล่าวก็ยังปฏิบัติตนเช่นเดิมอีก อยากถามว่าจะใช้ระเบียบใดในการลงโทษ และอัตราโทษอยู่ในหลักเกณฑ์ใด มาตราใด

/คำตอบ...

คำตอบ ตามมาตรา ๘๒ (๕) มาตรา ๘๕ (๒) และมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีหลักเกณฑ์โดยสรุปว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันมิได้ หากการละทิ้งหรือทอดทิ้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในการพิจารณาโทษทางวินัย หากเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ระดับโทษคือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน และลดเงินเดือน หากเป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ระดับโทษ คือ ปลดออกและไล่ออก

๓๕. คำถาม ข้าราชการเรียนปริญญาโทนอกเวลาราชการที่กรุงเทพฯ ถูกย้ายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ต่างจังหวัด โดยลงชื่อมาทำงาน แต่ความเป็นจริงแทบจะไม่ทำงานเลย เพราะต้องไปเรียนที่กรุงเทพฯ ทั้งนี้ ไม่มีการลาแต่อย่างใด เป็นความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การใช้เวลาราชการไปเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ลาเรียน เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๓๖. คำถาม ชื้อ - ข่ายหุ้น ในเวลาราชการโดยใช้สมาร์ทโฟนของตนเองในการทำธุรกรรมทำได้หรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ การซื้อ - ขายหุ้น โดยใช้เวลาราชการ เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยฐานทอดทิ้งหน้าที่ราชการ เนื่องจากข้าราชการต้องอุทิศหรือสละเวลาให้แก่ราชการ

๓๗. คำถาม ข้าราชการถูกจับกุมในคดีอาญาและได้รับการประกันตัวออกมาจนเป็นเหตุให้ขาดราชการไปเกินกว่าสิบห้าวัน จะถือว่าข้าราชการผู้นั้นขาดราชการเกินกว่าสิบห้าวันโดยมีเหตุผลอันสมควรหรือไม่

คำตอบ ข้าราชการถูกจับกุมในคดีอาญาและได้รับการประกันตัวออกมาจนเป็นเหตุให้ขาดราชการไปเกินกว่าสิบห้าวันนั้น ถือได้ว่า การขาดราชการของข้าราชการดังกล่าวมีเหตุผลอันสมควร

๓๘. คำถาม เป็นข้าราชการและเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนที่มารับจ้างทำงานให้กับกรมที่ตนเองเป็นข้าราชการอยู่ โดยตนเองก็ได้ทำงานนั้นด้วย และรับเงินจากบริษัทในฐานะเป็นพนักงานบริษัท

คำตอบ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการอาศัยเวลาราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ก็ถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการได้

๓๙. คำถาม หากต้องการเป็นอาจารย์พิเศษสอนในมหาวิทยาลัย จะต้องขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาหรือไม่ หากไม่ปฏิบัติตามจะเป็นความผิดวินัยหรือไม่

คำตอบ เรื่องนี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๘ กำหนดว่า ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจไปสอนพิเศษในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนได้ แต่ไม่ควรเกิน ๔ หน่วยชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ และต้องขออนุญาตต่อ

/หัวหน้า...

หัวหน้าส่วนราชการที่สังกัด หากฝ่าฝืนเข้าข่ายเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ และการไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าวก็เข้าข่ายเป็นความผิดวินัย ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย (หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๖/ว ๒๒๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๘)

๔๐. คำถาม ข้าราชการลงชื่อมาปฏิบัติราชการแต่ไม่ทำงานทุกวัน หรือข้าราชการ เอาเวลาราชการไปทำงานขายตรง เป็นความผิดวินัยหรือไม่ และจะเอาผิดกับ ผู้บังคับบัญชาได้หรือไม่

คำตอบ ข้าราชการลงชื่อมาปฏิบัติราชการแต่ไม่ทำงาน หรือเอาเวลาราชการ ไปทำงานอื่น เป็นความผิดวินัย ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อผู้บังคับบัญชา ทราบจะต้องดำเนินการทางวินัย หากผู้บังคับบัญชาละเลยไม่ควบคุมดูแลการ ปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ก็จะมี ความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และ รักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔๑. คำถาม ข้าราชการถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย จะถูกงดการเลื่อนเงินเดือน หรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ กฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๒ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ส่งเลื่อนเงินเดือนจะนำเอาเหตุที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญา มาเป็นเหตุในการไม่พิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นไม่ได้

๔๒. คำถาม การไม่ขึ้นเงินเดือน ถือเป็นการลงโทษทางวินัยหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก ดังนั้น การไม่เลื่อนเงินเดือน จึงไม่ใช่โทษทางวินัย แต่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้...(๒) ในครั้งปีที่แล้วมาต้อง ไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ และ (๔) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ส่วนการจะอนุญาตให้ลาป่วยหรือไม่นั้น สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาว่าสมควรอนุญาตหรือไม่

๔๓. คำถาม ขาดราชการ ๖ วัน แต่ไม่ทำให้หน่วยงานเสียหาย เป็นเหตุให้ไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน เป็นข้อพิจารณาได้หรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ ได้ เนื่องจากกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งไว้ โดยข้อ ๘ (๔) กำหนดว่า จะต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และข้อ ๙ กำหนดว่าให้นำข้อมูลการลา พุทธการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควรพิจารณาอื่น มาประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนด้วย

๔๔. คำถาม ลาป่วยกี่ครั้งจึงจะไม่สามารถทำเรื่องขอเลื่อนเงินเดือนได้

คำตอบ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ กำหนดว่า ข้าราชการซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ข้อ ๘ (๙) ในครึ่งปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการ โดยมีวันลาไม่เกินยี่สิบสามวัน แต่ไม่รวมถึง (ค) ซึ่งกำหนดว่า การลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกินหกสิบวันทำการ (ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตราย ในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือในขณะที่เดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการ ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ ประกอบกับข้อมูลการลา พุทธการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควรพิจารณาอื่น ๆ ของผู้นั้น ประกอบกันด้วย

/๔๕. คำถาม...

๔๕. **คำถาม** ในกรณีข้าราชการได้ทำร้ายร่างกายบุคคลอื่นก่อนหรือหลังการเข้ารับราชการจะเป็นการประพฤตินัยหรือไม่

คำตอบ การทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยผิดกฎหมายนั้น เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยฐานประพฤตินัย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่กรณีต้องปรากฏว่าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้นั้นบรรจุเข้ารับราชการแล้วจึงจะสามารถนำกรณีดังกล่าวมาดำเนินการทางวินัยได้

๔๖. **คำถาม** ข้าราชการอยู่ระหว่างลาศึกษาไปก่อคดีลักทรัพย์ และคดีอยู่ระหว่างประกันตัว คดียังไม่ถึงที่สุด เป็นความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงหรือไม่

คำตอบ ข้าราชการอยู่ระหว่างลาศึกษา ยังมีสภาพเป็นข้าราชการอยู่ การไปลักทรัพย์เป็นความผิดวินัย ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนจะร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณารายละเอียดของข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป ซึ่งผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยได้โดยไม่ต้องรอผลคดีอาญา

๔๗. **คำถาม** ข้าราชการหลอกลายสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นการกระทำผิดวินัยหรือไม่

คำตอบ กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมและทำให้เสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีจึงเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

/มิให้...

มิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔๘. คำถาม ดิมสุราจนเมามายครองสติไม่ได้ในเวลาราชการ แล้วมาทำลายทรัพย์สินของทางราชการในสำนักงานที่ดิน จะเป็นความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กรณีเมาสุราแล้วทำลายทรัพย์สินของราชการเสียหายนั้น เข้าข่ายเป็นความผิดวินัย ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งความผิดดังกล่าวเป็นได้ทั้งความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี ซึ่งกรณีเสพสุรานี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดเสพสุราเมามายจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี และหากข้าราชการเสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ เมาสุราเสียราชการ หรือเมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงปลดออก หรือไล่ออกจากราชการได้ (หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖)

๔๙. คำถาม จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินเป็นเท็จ เพื่อให้สามารถเบิกได้ เป็นความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

/คำตอบ...

คำตอบ หากมีหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ย่อมเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่หากไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

๕๐. คำถาม การแก้ไขข้อมูลใน ก.พ. ๗ โดยใช้สำเนาข้อมูลบทรายการการลงโทษทางวินัยออกจะมีความผิดทางวินัยหรือไม่ ข้อใด

คำตอบ หากเป็นการลบรายการการลงโทษทางวินัยโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายและเป็นการแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องย่อมสามารถกระทำได้ ซึ่งจะต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง แต่ถ้าเป็นการลบรายการการลงโทษออกเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ กรณีเข้าข่ายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือเข้าลักษณะเป็นการปลอมเอกสารราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

๕๑. คำถาม ถูกฟ้องคดีอาญา ฐานฉ้อโกงทรัพย์ แต่ศาลยังไม่มีคำพิพากษา จะสามารถบรรจุเข้ารับราชการ ในหน่วยงานที่สอบแข่งขันได้ ได้หรือไม่

คำตอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ กำหนดคุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนสามัญไว้ว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม

/ตามมาตรา...

ตามมาตรา ๓๖ ข (๗) คือ เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แต่ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ โดยเป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ซึ่งจะยกเว้นให้เป็นการเฉพาะราย หรือจะประกาศยกเว้นให้เป็นการทั่วไปก็ได้ สำหรับกรณีที่ศาลยังมิได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ต้องรับโทษจำคุก ก็ยังไม่เข้าลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

๕๒. คำถาม เคยได้รับโทษทางอาญาในคดีอาชญาเสพติด แต่ไม่เคยถูกจำคุกขณะเป็นเยาวชนจะสามารถสอบเข้ารับราชการได้หรือไม่

คำตอบ กรณีที่เคยถูกดำเนินคดีอาญาในคดีอาชญาเสพติด แต่ไม่เคยได้รับโทษจำคุก จึงไม่เป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามในการที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามมาตรา ๓๖ ข (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนต้องไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ อย่างไรก็ตามผู้ที่เข้ารับราชการจะต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ๆ ตามที่มาตรา ๓๖ กำหนดไว้ด้วย

๕๓. คำถาม ข้าราชการซึ่งมีประวัติรอลงอาญา ๒ ปี ในคดีทำร้ายร่างกาย จะถือว่าขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการหรือไม่ นั้น

/คำตอบ...

คำตอบ ผู้ที่จะขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๖ ข (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (จำคุกจริง ๆ) เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ กรณีตามคำถามหากเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๖ ข (๗)

๕๔. คำถาม เคยโดนจับข้อหาเล่นการพนัน (ไพ่ผสมสิบ) ตอนอายุ ๑๔ ปี ศาลตัดสินสั่งปรับแล้ว จะสามารถเข้ารับราชการได้หรือไม่

คำตอบ กรณีที่เคยถูกดำเนินคดีในข้อหาเล่นการพนัน และศาลได้มีคำพิพากษาสั่งปรับ ไม่ถือว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามในการที่จะเข้ารับราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๓๖ ข (๗) อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะเข้ารับราชการ จะต้องมีความสมบูรณ์คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่หน่วยงานราชการเปิดรับสมัคร มีความสมบูรณ์ทั่วไปและไม่มีความต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

๕๕. คำถาม ข้าราชการที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและต่อมาพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย จะต้องพ้นจากตำแหน่งราชการหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดคุณสมบัติทั่วไปไว้ โดย (๖) กำหนดว่าต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น การที่ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไม่ว่าจะเด็ดขาดหรือชั่วคราว ถือไม่ได้ว่าเป็นบุคคลล้มละลาย จึงยังไม่ขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ แต่หากต่อมาศาลพิพากษาให้เป็นบุคคล

/ล้มละลาย...

ล้มละลาย ย่อมเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๓๖ (๖) ซึ่งมาตรา ๑๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้

๕๖. คำถาม ข้าราชการไปค้าประกันแล้วถูกฟ้องล้มละลาย จะมีผลต่อการรับราชการหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ กำหนดคุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนสามัญไว้ว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ ข (๖) คือ ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น หากข้าราชการผู้ใด ถูกฟ้องล้มละลายแล้วศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายจึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ทั่วไปของข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๓๖ ข (๖) ซึ่งมาตรา ๑๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในกรณีที่อยู่ระหว่างถูกฟ้องล้มละลาย ยังไม่เข้าลักษณะต้องห้ามดังกล่าว และถ้าขณะมีคำสั่งให้ออกจากราชการผู้นั้นพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็ไม่อาจสั่งให้ออกจากราชการเพราะเป็นบุคคลล้มละลายได้

๕๗. คำถาม ระหว่างที่อยู่ในการทดลองงาน ๖ เดือน เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ หากถูกฟ้องเรื่องเงินกู้ต่อศาล จะส่งผลต่อการเป็นข้าราชการหรือไม่ อย่างไร

/คำตอบ...

คำตอบ หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นส๒๖/๒๔๘๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๔๘๒ กำหนดให้ข้าราชการของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ซึ่งต้องหาคดีอาญาหรือคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลาย ต้องรายงานให้เจ้ากระทรวง ทบวง กรม ในสังกัดทราบโดยด่วน เพื่อทราบความเป็นไปของข้าราชการในสังกัด ส่วนการถูกฟ้องคดีจะมีผลต่อการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ นั้น โดยที่การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นกระบวนการเลือกสรรบุคคลขั้นสุดท้ายที่จะสามารถพิจารณาตัดสินให้ราชการได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมเข้ารับราชการในตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ดังนั้น การพิจารณาดังกล่าว จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่จะดำเนินการตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวต่อไป

๕๘. คำถาม ข้าราชการปลอมลายมือชื่อผู้อื่นเพื่อเบิกเงินให้ตนเองไปใช้ส่วนตัว มีความผิดหรือไม่

คำตอบ กรณีดังกล่าวต้องแยกเป็น ๒ ประเด็น คือ หากข้าราชการนั้นมีหน้าที่ราชการในการเบิกเงินเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่หากไม่มีหน้าที่ดังกล่าว เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๕๙. คำถาม ถูกกล่าวหาว่าบันทึกรายละเอียดการทำงานไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อเบิกเงินค่าตอบแทนเกินกว่าความเป็นจริง แต่ตามข้อเท็จจริงตนได้แก้ไขให้ถูกต้องในวันรุ่งขึ้นจึงไม่มีการตั้งเบิกจริง กรณีเช่นนี้มีความผิดฐานทุจริตหรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ หากการทํำบັນที่กรำยละเอียดกรำงำนไม่ตรงกับความเป็นจริง เป็นการทํำด้วยควำมเข้ำใจผิด และได้แก้ไขให้ถูกต้องในวันรุ่งขึ้นก่อนมีการตั้งเบิกเงิน ย่อมชี้เจตนาได้ว่ามิได้มีเจตนาทุจริต

๖๐. ค่ำถำม มีหน้าที่เป็นกรรมการตรวจรับกรำงำนก่อสร้างสำนักรำงำนที่ดิน ขณะส่งมอบงำนมิได้ทํำตรวจสอบว่ำ กรำงำนก่อสร้างถูกต้องตรงต้งกับแบบที่ก่ำหนดหรือไม่ มีความผิดท้งวินัยฐำนใด

คำตอบ หากได้ควำมว่ำกรำงำนก่อสร้างสำนักรำงำนที่ดินไม่เป็นไปต้งกับแบบที่ก่ำหนด และเกิดจำกการปฏิบัติหน้าที่รำชกรำโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้รับจ้างได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ก็จะเป็นควำมผิดวินัยอย่ำงร้ายแรง ฐำนทุจริตต่อหน้าที่รำชกรำ แต่ถ้าเกิดจำกการขำดควำมระมัดระวังและทํำให้ท้งรำชกรำเสียหาย ก็จะเป็นควำมผิดวินัย ฐำนประมำทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่รำชกรำ ซึ่งจะมีทั้งผิดวินัยอย่ำงร้ายแรงและไม่ร้ายแรงขึ้นอยู่กัควำมเสียหายที่รำชกรำได้รับ

๖๑. ค่ำถำม ข้ำรำชกรำขำยตำหน่งระดับขำนำนุการกล่ำยอัยค้ำกับข้ำรำชกรำหญิงว่ำ “ต่อแหล” ต่อหน้าเพื่อนร่วมงำนหลังจำกที่มีปัญหำกัน มีความผิดฐำนใด

คำตอบ พฤติกรำณของข้ำรำชกรำขำยผู้นั้นเข้ำขำยเป็นควำมผิดวินัย ฐำนไม่สุภำพเรียบร้อย ไม่รักษำควำมสำมคคี ต้งมำตรำ ๘๒ (๗) แห่งพระรำชบัญญัติระเบียบข้ำรำชกรำพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖๒. ค่ำถำม ผู้ได้บั้งคัปปัญชำม็กด่ำว่ำเพื่อนร่วมงำนและผู้บั้งคัปปัญชำลับหลังด้วยค้ำหยำบค้ำยต่อหน้าผู้อื่น เป็นควำมผิดวินัยฐำนใด

/ค่ำตอบ...

คำตอบ พฤติการณ์ของข้าราชการผู้นั้นเป็นความผิดวินัย ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี ตามมาตรา ๘๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

๖๓. คำถาม ผู้บังคับบัญชาใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น โง่ เงซวย ถือว่ามีความผิดวินัยในข้อใด

คำตอบ ถือว่าเป็นความผิดวินัยฐานไม่สุภาพเรียบร้อย และฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๗) และมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖๔. คำถาม ข้าราชการเขียนข้อความด้วยคำหยาบคาย หมิ่นประมาทเพื่อนร่วมงาน เป็นความผิดวินัยหรือไม่

คำตอบ การกระทำได้กล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดวินัย ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี และฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๗) และมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖๕. คำถาม ข้าราชการจะร้องเรียนกระทำอย่างไร และการร้องเรียนผู้บังคับบัญชาต้องกระทำเช่นไร

/คำตอบ...

คำตอบ การร้องเรียนเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนผู้นั้น หรือต่อผู้บังคับบัญชาในลำดับเหนือขึ้นไปโดยไม่ถือเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา เพราะไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่จะต้องไม่เป็นการร้องเรียนเท็จ

๖๖. คำถาม การที่ผู้บังคับบัญชาออกคำสั่ง แล้วผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ทำตามผิดวินัยหรือไม่

คำตอบ ผิดวินัย ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๘๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีองค์ประกอบความผิด ดังนี้

๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา “คำสั่ง” หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทำหรือสั่งให้ปฏิบัติจะด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ “ผู้บังคับบัญชา” ตามความหมายนี้ต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย หมายถึง ผู้ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการ เช่น นายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดีผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรืออำเภอที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจให้เป็นผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายบัญญัติให้มอบได้ เช่น อธิบดีมอบหมายให้ รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง ปฏิบัติราชการแทนได้ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าแผนก จะมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายก็ต่อเมื่อเป็นส่วนราชการที่ได้มีพระราชกฤษฎีกา

/แบ่ง...

แบ่งส่วนราชการโดยถูกต้อง สำหรับหน่วยงานภายในสำนัก/กอง ที่ถูกแบ่งตามลักษณะงานต่างๆ เช่น แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มงาน ฝ่าย สาย หรือหมวด หัวหน้ากลุ่ม กลุ่มงาน ฝ่าย สาย หรือหมวด โดยปกติแล้วไม่มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

๒. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ คือ เป็นการสั่งของผู้บังคับบัญชาในการสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ราชการภายในอำนาจหน้าที่ของผู้สั่งโดยมิใช่เป็นการสั่งให้ทำผิดกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

๓. เป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการ คือ เป็นการสั่งให้ปฏิบัติงานที่เป็นเรื่องราชการ มิใช่เรื่องส่วนตัว

๔. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คือ ไม่ทำตามคำสั่งโดยมีเจตนาขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงด้วยว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้นั้นมีเจตนาที่จะขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ หากไม่มีเหตุผลอันสมควรก็เป็นความผิดวินัยฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชานี้ได้

๖๗. คำถาม ข้าราชการขับรถประจำตำแหน่งกลับบ้านแล้วเกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนเสาไฟฟ้าข้างทาง แต่รายงานต่อผู้บังคับบัญชาไม่ตรงตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมีความผิดทางวินัยฐานใด

คำตอบ ข้าราชการผู้นั้นมีความผิดวินัย ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๘๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

/๖๘. คำถาม...

๖๘. คำถาม การรายงานเท็จที่ผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องมียศประกอบอะไรบ้าง อย่างไร

คำตอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๓ (๑) บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

๑. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย” และมาตรา ๘๕ (๗) ได้บัญญัติว่า “การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง... (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง” จากบทบัญญัติดังกล่าว การรายงานเท็จที่ถือเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรงมียศประกอบ ดังนี้

(๑) ต้องมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

(๒) การรายงานดังกล่าวมีข้อความอันเป็นเท็จ หรือ มีลักษณะเป็นการปกปิดข้อความจริงที่ควรจะต้องแจ้งหรือรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วย

(๓) การรายงานเท็จดังกล่าว เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

๖๙. คำถาม ข้าราชการยื่นประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นเป็นเท็จ ผิดวินัยหรือไม่

/คำตอบ...

คำตอบ เป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๑) ประกอบมาตรา ๘๕ (๗) และมาตรา ๘๕ (๔) ส่วนผู้บังคับบัญชาที่ลงนามรับรองโดยรู้ว่าผลงานนั้นเป็นเท็จ ก็เข้าข่ายมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้

๗๐. คำถาม ข้าราชการพลเรือนเป็นกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นบริษัท ผิดวินัยหรือไม่ หากข้าราชการทำหน้าที่เป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือคณะกรรมการบริหารของสมาคมหรือเปิดร้านเซเว่นอีเลฟเว่นสามารถทำได้หรือไม่

คำตอบ มาตรา ๘๓ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท” ดังนั้น หากข้าราชการพลเรือนสามัญเข้าไปดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ก็อาจเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๓ (๖) นี้ ต้องดูข้อเท็จจริงในรายละเอียดของเรื่องเป็นกรณี ๆ ไป

๑. ตัวแทนประกันชีวิต ไม่มีเงินเดือนประจำ ได้รับเพียงบำเหน็จคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในการหาประกันชีวิต ไม่มีความผูกพันบริษัทในฐานะนายจ้างและลูกจ้าง มีหน้าที่ชักชวนแนะนำประชาชนเข้าทำประกันชีวิตกับบริษัทและให้บริการแก่ผู้เอาประกันตามสมควร ตัวแทนประกันชีวิต จึงไม่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้จัดการ และไม่ต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว

/๒. การเป็น...

๒. การเป็นคณะกรรมการบริหารของสมาคม หากเป็นสมาคมที่มีได้มีการแสวงหาประโยชน์ดังเช่นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดก็ไม่ต้องห้ามตามบทบัญญัตินี้

๓. เป็นผู้ถือหุ้น หรือการเปิดร้านค้าต่าง ๆ สามารถเปิดได้ หากไม่ได้จดทะเบียนร้านเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท และไม่เข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือเข้าไปจัดการงานในลักษณะการเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการร้านค้านั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม การเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือการเป็นคณะกรรมการบริหารสมาคมหรือการเปิดร้านเซเว่นอีเลฟเว่น หรือร้านค้าอื่น หรือการทำงานพิเศษต่าง ๆ ข้อสำคัญต้องไม่ใช่เวลาราชการ หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ตนหรือผู้อื่นในการประกอบกิจการงานดังกล่าว เพราะจะเป็นความผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการหรือฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามมาตรา ๘๒ (๕) และมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

๗๑. คำถาม คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่

คำตอบ การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ถึงแม้จะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาก็ตาม แต่คำสั่งดังกล่าว เป็นเพียงการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินงานภายในของฝ่ายปกครอง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้มีการ

/กระทำผิด...

กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหาหรือไม่ หากผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาจะมีการสั่งลงโทษทางวินัยซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๔๙/๒๕๕๒)

๗๒. คำถาม ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการจะใช้สิทธิอุทธรณ์ได้หรือไม่และจะอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ใด

คำตอบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติไว้ความว่า ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

โดย กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๗ กำหนดว่าการอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.พ.ค. โดยใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีสาระสำคัญดังนี้

ชื่อตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ และวันที่รับทราบคำสั่งข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ คำขอของผู้อุทธรณ์ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

/ดังนั้น...

ดังนั้น ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยไม่ว่าจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ปลดออก ไล่ออก) หรือไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน) สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ โดยยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ

สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ก็สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ.ค. ได้ทำนองเดียวกัน ในกรณีดังนี้

๑. เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ

๒. ขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย คือ ไม่มีสัญชาติไทย ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๓. เป็นผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

๔. เป็นผู้ที่หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

๕. เป็นผู้ถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง

/แต่มีมลทิน...

แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

๖. เป็นผู้ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

๗๓. คำถาม ทายาทของผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. แทนผู้อุทธรณ์หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ทายาทของผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทนผู้อุทธรณ์ได้ในกรณีดังนี้

๑. กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ และทายาทของผู้มีสิทธิอุทธรณ์นั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดของผู้มีสิทธิอุทธรณ์ หากทายาทของผู้มีสิทธิอุทธรณ์มีจำนวนมากกว่า ๑ คน หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือผู้เสมือนไร้ความสามารถ ประสงค์จะอุทธรณ์ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องความสามารถมาใช้บังคับ

๒. กรณีผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้รอการวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นออกไปจนกว่าทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้รับสิทธิของผู้อุทธรณ์จะมีคำขอเข้ามาแทนที่ผู้อุทธรณ์หรือผู้มีส่วนได้เสียจะมีคำขอเข้ามาโดยอาจมีคำขอเข้ามาเองหรือโดยที่องค์คณะวินิจฉัยเรียกเข้ามาเนื่องจากคู่กรณีในอุทธรณ์มีคำขอ ซึ่งคำขอเข้ามาแทนที่ผู้อุทธรณ์นี้ ให้ยื่นเป็นหนังสือต่อองค์คณะวินิจฉัยภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์นั้นถึงแก่ความตาย หากไม่มีคำขอของบุคคลดังกล่าว

/เข้ามา...

เข้ามาภายในกำหนดระยะเวลา องค์คณะวินิจัยอาจจะมีคำสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบได้

๗๔. คำถาม การอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. จะส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ในการส่งคำขออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์สามารถจัดส่งทางไปรษณีย์ หรือส่งด้วยตนเองที่สำนักงาน ก.พ. ในส่วนที่อนุญาตให้ส่งข่าวแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารระหว่าง ก.พ.ค. กับคู่กรณี พยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในรูปของข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือส่งทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ในระหว่างการดำเนินการไต่สวนและแสวงหาข้อเท็จจริง โดยต้องได้รับคำสั่งจากองค์คณะวินิจัยอุทธรณ์หรือกรรมการเจ้าของสำนวนก่อน (กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๐)

๗๕. คำถาม การยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. และการนับระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์เป็นอย่างไร

คำตอบ การยื่นหนังสืออุทธรณ์รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น ๆ สามารถทำได้ดังนี้

๑. ยื่นอุทธรณ์ด้วยตนเองต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ที่สำนักงาน ก.พ. กรณีมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปยื่นแทนต้องมีหนังสือมอบฉันทะลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยานแนบมาพร้อมกับหนังสืออุทธรณ์ด้วย
๒. ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมายังสำนักงาน ก.พ.

/สำหรับ...

สำหรับการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ในกรณียื่นอุทธรณ์ต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ให้ถือว่าวันที่พนักงานผู้รับอุทธรณ์ได้รับหนังสือตามหลักฐานการรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์ ส่วนกรณีส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสืออุทธรณ์เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

อนึ่ง เพื่อรักษาสิทธิการยื่นอุทธรณ์ การนับระยะเวลา ๓๐ วัน นับวันถัดจากวันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์เป็นวันเริ่มต้น

๗๖. คำถาม ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอย่างไรบ้าง

คำตอบ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดังนี้

๑. ขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องเกี่ยวกับเอกสารหรือพยานหลักฐานที่คู่กรณียื่นต่อ ก.พ.ค. หรือที่ ก.พ.ค. ได้มารวมทั้งขอตรวจดู ทราบ หรือคัดสำเนาสรุปเรื่อง หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของสรุปเรื่อง เว้นแต่กรณีที่มิกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผยเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของรัฐ

ในกรณีที่เอกสารหรือพยานหลักฐานมีการกำหนดชั้นความลับไว้ มีข้อความที่ไม่เหมาะสม หรือมีข้อความที่อาจเป็นการดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาทบุคคลใด ให้อยู่ในดุลพินิจของ ก.พ.ค. ที่จะไม่เปิดโอกาสให้ผู้อุทธรณ์ขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา ขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง หรือไม่ส่งสำเนาให้ผู้อุทธรณ์ก็ได้

/๒. ขอตรวจ...

๒. ขอตระจดูเอกสารทั้งหมดหรือบางฉบับในสำนวน หรือขอคัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องเกี่ยวกับพยาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ถ้อยคำ ของตนในสำนวน หรือบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่

๒.๑ บุคคลภายนอกในสำนวนที่พิจารณาโดยไม่เปิดเผย

๒.๒ พยานหรือบุคคลภายนอกในสำนวนที่ ก.พ.ค. ห้ามการตรวจ หรือคัดสำเนาเอกสารในสำนวนทั้งหมดหรือบางฉบับเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ของประชาชน หรือประโยชน์สาธารณะ

๒.๓ พยานหรือบุคคลภายนอก ในกรณีที่ถูกหมายคุ้มครองให้ ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการของรัฐ

๓. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิถอนอุทธรณ์ในเวลาใด ๆ ก่อนที่องค์คณะวินิจฉัย มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์

๔. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิจะมอบหมายให้ทนายความ หรือบุคคลอื่น ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วทำการอุทธรณ์แทนได้ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้าเพื่อให้ตรวจสอบ ความถูกต้องก่อน

๕. นำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาฟังการพิจารณาได้ ในการชี้แจงหรือให้ถ้อยคำต่อองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์หรือต่อกรรมการเจ้าของสำนวน

๖. คัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ ถ้ากรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ มีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

/๖.๑ รู้เห็น...

๖.๑ รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ หรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๒ มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ หรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

๖.๔ เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ หรือสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๕ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย หรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๗๗. คำถาม ความผิดทางวินัยมีอายุความหรือไม่

คำตอบ ความผิดทางวินัยของข้าราชการ ไม่มีอายุความ คือ สามารถดำเนินการทางวินัยได้ตลอดเวลาที่ยังคงเป็นข้าราชการอยู่ เพราะถือว่าข้าราชการ คือ เครื่องมือของรัฐ ถ้าไปกระทำผิดควรต้องรับโทษ ไม่ได้รับประโยชน์เรื่องอายุความเหมือนเรื่องทางอาญา

๗๘. คำถาม กรมที่ดินได้มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนาย บ. เข้าทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายช่างรังวัด ระดับปฏิบัติงาน ณ สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อมาสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ได้แจ้งผลการตรวจสอบประวัติและพินัยยานี้มือของนาย บ. พบว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ นาย บ. เคยต้องคดีอาญา ๒ รายการ ได้แก่ ข่มขืนเมียเสพติดให้โทษ (เฮโรอีน) ศาลอาญากรุงเทพใต้

/พิพากษา...

พิพากษาจำคุก ๑ ปี โทษจำคุกรอการลงอาญา ๒ ปี รายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ๓ เดือนต่อครั้ง และห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกประเภทใน ๑ ปี ส่วนข้อหา มียาเสพติดประเภท ๕ (กัญชา) ศาลอาญาธนบุรีได้มีคำพิพากษาให้จำคุก ๑ ปี ๓ เดือน แต่ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์ฎีกา จะถือว่า นาย บ. ไม่เคยต้องโทษจำคุก และเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามมาตรา ๓๖ ข (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ อย่างไร หรือต้องขอยกเว้นกรณีมีลักษณะ ต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ ผู้ที่จะมีลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับราชการ กรณีเป็นผู้เคยต้องรับ โทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา ตามมาตรา ๓๖ ข (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะต้องเป็น บุคคลที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและถูกจำคุกจริง ๆ โดยมีได้มีการรอการ ลงอาญา ดังนั้น คดีที่ศาลอาญากรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๑ ปี โทษจำคุกรอการลงอาญา ๒ ปี โดยให้รายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ๓ เดือน ต่อครั้ง และห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกประเภทภายใน ๑ ปี เป็นกรณีที่นาย บ. ยังไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก จึงไม่เป็นผู้มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข (๗) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับคดีที่ศาลอาญา ธนบุรีได้มีคำพิพากษาให้จำคุก ๑ ปี ๓ เดือน และได้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการอุทธรณ์ฎีกา โดยไม่ปรากฏผลในคดีนี้ว่าคดีถึงที่สุดแล้วผลเป็น ประการใด นาย บ. ต้องรับโทษจำคุกหรือไม่ จึงยังมีอาจพิจารณาได้ว่าเป็นกรณี

/ที่ศาล...

ที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก อันจะเป็นกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๖ ข (๗) และไม่อาจพิจารณาเรื่องล้างมลทินตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

อย่างไรก็ดี การที่บุคคลจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนั้นจะต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่น ตามที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ด้วย เช่น ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ทั้งนี้ เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆ ไป ว่าการกระทำดังกล่าวถึงขนาดบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคมหรือไม่ โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และตำแหน่งหน้าที่ราชการ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของนาย บ. ถือเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ตามมาตรา ๓๖ ข (๔) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน เนื่องจากเป็นกรณีที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้วภายหลังปรากฏว่ามีผู้มีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ อยู่ก่อนบรรจุเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหากนาย บ. ประสงค์จะเข้ารับราชการให้ยื่นคำขอตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการขอยกเว้น

/ให้เข้ารับ...

ให้ข้าราชการ กรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๖๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗)

๗๙ คำถาม นาย ก. ข้าราชการถูกฟ้องคดีปกครอง คดีแพ่ง และคดีอาญา หน่วยงานต้นสังกัดมีอำนาจสั่งไม่เลื่อนเงินเดือนให้นาย ก. ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ เพราะผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจะนำเอาเหตุที่ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกฟ้องคดีมาเป็นเหตุในการไม่พิจารณาเลื่อนเงินเดือน ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นหาได้ไม่ (กฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๒)

๘๐. คำถาม กรณีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการ ๒ คำสั่ง ในเรื่องกล่าวหาเดียวกัน เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษในกรณีตามคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนคำสั่งแรกไปแล้ว ต่อมาผลการสอบสวนในกรณีตามคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการคำสั่งที่สองฟังได้ว่า ข้าราชการผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอีก จะสั่งลงโทษ ตามคำสั่งที่สองอีกได้หรือไม่

คำตอบ ไม่อาจสั่งลงโทษข้าราชการผู้นั้นได้อีก เพราะเป็นการกระทำความผิด ในเรื่องเดียวกัน (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙/ล๔๖๙ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๔)

๘๑. คำถาม อธิบดีผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการนาย ก. ผู้ถูกกล่าวหา และสั่งยุติเรื่องแล้วก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ ต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด

/ให้ลงโทษ...

ให้ลงโทษจำคุกในเรื่องเดียวกันโดยให้รอการลงโทษไว้ ผู้บังคับบัญชาสามารถดำเนินการทางวินัยนาย ก. ได้อีกหรือไม่

คำตอบ ไม่อาจดำเนินการทางวินัยได้ เนื่องจากจะเป็นการดำเนินการซ้ำ และเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องก่อนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ จึงเป็นผลให้อยู่ในเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒)

๘๒. คำถาม ลูกจ้างประจำหรือพนักงานราชการกรมที่ดินมีกรณีกระทำผิดทางวินัยต้องลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอนุโลมหรือไม่

คำตอบ ไม่ เพราะหากลูกจ้างประจำกระทำผิดวินัย มีระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดวินัยและการรักษาวินัยของลูกจ้างประจำไว้โดยเฉพาะ ส่วนพนักงานราชการ มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดแนวทางการดำเนินการทางวินัยของพนักงานราชการไว้เป็นการเฉพาะเช่นกัน ดังนั้น การปรับบทความผิดและโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย จึงไม่นำเรื่องวินัยข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้โดยอนุโลม

/๘๓. คำถาม...

๘๓. คำถาม โทษทางวินัยของลูกจ้างประจำ มีอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๔๘ กำหนด โทษทางวินัยของลูกจ้างประจำไว้ ๕ สถาน คือ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดค่าจ้าง (๓) ลดขั้นค่าจ้าง (๔) ปลดออก (๕) ไล่ออก

๘๔. คำถาม โทษทางวินัยของพนักงานราชการ มีอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๑๐ ของประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดโทษทางวินัยสำหรับพนักงานราชการไว้ ดังนี้

๑. กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๒๔ ให้หัวหน้าส่วนราชการ มีคำสั่งไล่ออก ตามข้อ ๒๕

๒. กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๒๖ ให้หัวหน้าส่วนราชการ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าตอบแทน ในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินค่าตอบแทนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน หรือลดเงินค่าตอบแทนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินค่าตอบแทนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

๘๕. คำถาม กรณีลูกจ้างชั่วคราวกระทำความผิดวินัย ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๗.๖/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๒ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเรื่องการบริหารงานบุคคลลูกจ้างชั่วคราว ดังนี้

/๑. กรณี...

๑. กรณีลูกจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณ : การเลิกจ้าง วินัย การรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยของลูกจ้างชั่วคราว ให้อยู่ในดุลพินิจของ ส่วนราชการที่จะพิจารณาตามความเหมาะสมและเป็นธรรม

๒. กรณีลูกจ้างชั่วคราวจากเงินนอกงบประมาณ : หลักเกณฑ์และ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลลูกจ้างชั่วคราวเงินนอกงบประมาณที่ไม่ได้ กำหนดไว้ ให้อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการที่จะพิจารณาโดยอนุโลมเช่นเดียวกับ ลูกจ้างชั่วคราวเงินงบประมาณก็ได้

ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยลูกจ้างชั่วคราว ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างชั่วคราว เงินงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณ ให้อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการ

๘๖. คำถาม การดำเนินการทางวินัย กรณีลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการของ กรมที่ดินกระทำความผิดวินัย ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ลูกจ้างประจำ ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยอนุโลม (ตามข้อ ๕๐ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗) ส่วนพนักงานราชการ ดำเนินการตาม ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัย พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙)

๘๗. คำถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญเคยกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงจะขอกลับเข้ารับราชการ เพราะได้รับการ

/ล้างมลทิน...

ล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้หรือไม่

คำตอบ กรณีนี้ ก.พ. มีมติให้ส่วนราชการใช้ความระมัดระวังในการพิจารณาบรรจุบุคคลผู้ซึ่งเคยออกจากราชการ เพราะกระทำผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แล้วกลับเข้ารับราชการอีก เนื่องจากการได้รับการล้างมลทินฯ ล้างเฉพาะโทษเท่านั้น หาได้ล้างพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยด้วยไม่ แม้ผู้นั้นจะได้รับการล้างมลทินแล้วก็ตาม แต่พฤติกรรมการกระทำผิดนั้นก็อาจเป็นการบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ซึ่งเป็นกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๓๖ ข (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้ สำหรับการที่จะพิจารณาว่าพฤติกรรมใดเข้าลักษณะเป็นการบกพร่องต่อศีลธรรมอันดีหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป ดังนั้น กรณีที่ส่วนราชการจะสมควรพิจารณาบรรจุผู้นี้กลับเข้ารับราชการหรือไม่ เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการที่จะต้องพิจารณา โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับและควรพิจารณาด้วยความระมัดระวังตามที่ ก.พ. ได้เคยวางแนวทางไว้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นว ๒/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖)

๘๘. คำถาม มีการตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง นาย ก. นายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่ง กรณีมีงานรังวัดค้างในมือเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการสืบสวนปรากฏว่า นาย ก. มีพฤติการณ์ดังกล่าวและเป็นความผิดวินัยอย่าง

/ไม่ร้ายแรง...

ไม่ร้ายแรง ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ สมควรตัดเงินเดือน แต่เนื่องจาก นาย ก. ลาออกจากราชการ อันเป็นการพ้นสภาพการเป็นข้าราชการไปแล้วก่อนมีคำสั่งลงโทษ จึงสั่งยุติเรื่อง อยากทราบว่า การดำเนินการดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ และจะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การสั่งยุติเรื่อง โดยไม่ดำเนินการทางวินัยกับนาย ก. ถูกต้องแล้ว เนื่องจากนาย ก. ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการ จึงไม่อยู่ภายใต้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๐ ที่กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีกล่าวหาว่า กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ และถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ลงโทษ ประกอบกับมาตรา ๑๐๓ กำหนดไว้ว่า กรณีที่จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาจะต้องเป็นกรณีสั่งลงโทษ สั่งยุติเรื่อง หรือสั่งงดโทษ ดังนั้น เมื่อเรื่องนี้เป็น การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับนาย ก. ก่อนพ้นจากราชการ แล้วสั่งยุติเรื่องการดำเนินการทางวินัย กรณีจึงไม่ต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย พิจารณา (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ มท ๐๒๐๒.๒/๒๘๗๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

/๘๙. คำถาม...

๘๙. คำถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญหนึ่งเดิมเคยรับราชการที่กรม ก และได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้ว ต่อมาข้าราชการผู้นี้ได้เข้ารับราชการใหม่ที่กรม ข โดยไม่ได้นำอายุราชการขณะเป็นข้าราชการกรม ก มานับอายุราชการต่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะที่ข้าราชการผู้นี้รับราชการอยู่ที่ กรม ก เคยกระทำความผิดอาญา จนหลังจากที่ลาออกจากกรม ก แล้ว ได้มีการดำเนินการฟ้องร้องคดีเกิดขึ้น สุดท้ายศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ให้จำคุกเป็นเวลา ๓ ปี แต่มีเหตุบรรเทาโทษ จึงลดโทษให้หนึ่งในสาม คงจำคุกมีกำหนด ๒ ปี และศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ปัญหา คือ

๑. กรม ข จะพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้ในมูลกรณีที่กระทำความผิดจนเป็นเหตุให้ถูกฟ้องเป็นคดีอาญา และศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกแต่คดียังไม่ถึงที่สุด ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อครั้งรับราชการที่กรม ก ในระหว่างที่รอคำพิพากษาถึงที่สุดได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หากต่อมาศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว กรม ข สามารถนำผลคำพิพากษาของศาลมาพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้ในฐานะกระทำความผิดอาญา จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกตามมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กรณีแรก อยู่บนพื้นฐานหลักการที่ว่า “อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น จะต้องเป็นการกระทำผิดขณะเป็น

/ข้าราชการ...

ข้าราชการ และได้มีการลงโทษในขณะผู้นั้นยังรับราชการอยู่ เว้นแต่กรณีมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑” ข้อเท็จจริงเรื่องนี้ปรากฏว่า ข้าราชการผู้นี้พ้นสภาพความเป็นข้าราชการไปแล้ว เนื่องจากได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นการกระทำใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาก่อนออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของกรม ก จึงไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสำหรับความผิดนั้นกับข้าราชการผู้นี้ได้ต่อไปตามมาตรา ๑๐๐ และแม้ภายหลังข้าราชการ ผู้นี้จะได้รับบรรจุเข้ารับราชการใหม่ที่ กรม ข ก็ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจผู้บังคับบัญชาปัจจุบันซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุที่จะนำกรณีความผิดเมื่อครั้งรับราชการคราวก่อน มาพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนผู้นี้ได้อีก ดังนั้น กรม ข จึงไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้นี้ในมูลกรณีกระทำผิดเมื่อครั้งรับราชการที่กรม ก ได้

กรณีที่สอง หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าข้าราชการผู้นี้กระทำผิดเมื่อครั้งรับราชการที่ กรม ก. แล้ว กรม ข. จะสามารถนำผลคำพิพากษาของศาลมาพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้ในฐานะกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกตามมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่ อย่างไร

/ได้...

ได้ เพราะตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ” ในการประชุม อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เคยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ความผิดฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ได้ตั้งฐานจากการกระทำเดิมของผู้กระทำผิด แต่เป็นความผิดใหม่เพราะถูกจำคุกเดิมจะกระทำผิดกรณีใดมิใช่สาระสำคัญ แต่ภายหลังถูกศาลฎีกาพิพากษาให้จำคุกก็ต้องลงโทษฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกด้วย ประกอบกับเรื่องทำนองเดียวกันนี้สำนักงาน ก.พ. เคยมีหนังสือ ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๓

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ แจ้งเวียนว่า เมื่อข้าราชการกระทำผิดวินัยและถูกสั่งลงโทษทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือว่ากล่าวตักเตือน หรือยุติเรื่อง และแม้จะมีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินออกมาใช้บังคับ ทำให้บุคคลดังกล่าวได้รับการล้างมลทิน แต่เมื่อบุคคลดังกล่าวถูกศาลพิพากษาจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในภายหลัง แม้จะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม ก็สามารถลงโทษทางวินัย ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกได้ ไม่เป็นการลงโทษทางวินัยซ้ำ เพราะเป็นความผิดคนละฐานกับความผิดที่ถูกดำเนินการทางวินัย ซึ่งได้รับการล้างมลทินดังกล่าวแล้ว ดังนั้น กรณีของข้าราชการผู้นี้ที่กระทำผิดวินัยก่อนเข้ารับราชการที่กรม ข แม้ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยเพราะเหตุที่กระทำผิดเมื่อครั้งรับราชการอยู่ที่ กรม ก ได้แต่หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกขณะที่เข้าเป็นข้าราชการ (ในกรม ข) และโทษดังกล่าวไม่ใช่เป็นโทษในฐานความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาปัจจุบันซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ (กรม ข) ก็สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้นี้ ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกตามเกิดขึ้นจากการถูกจำคุก โดยไม่ต้องคำนึงถึงการกระทำผิดเมื่อครั้งรับราชการอยู่ที่กรม ก เลย ด้วยเหตุนี้ หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ข้าราชการผู้นี้จำคุก กรม ข ก็สามารถนำผลคำพิพากษาของศาลดังกล่าวมาพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้นี้ได้ ตามมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

/อย่างไรก็ตาม...

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตสำหรับมาตรา ๘๕ (๖) นี้ คือ การได้รับ โทษจำคุก หมายถึง คดีถึงที่สุดโดยคำพิพากษาของศาลในประเทศไทยให้จำคุกและ ไม่รอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษหรือยกโทษจำคุกหรือเปลี่ยนโทษจำคุก เป็นโทษสถานอื่น และหมายความรวมถึงกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุก โดยอ่าน คำพิพากษาลับหลังจำเลย เนื่องจากจำเลยหลบหนีด้วย นอกจากนี้แม้ กรม ข จะสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้นี้ในความผิดตามมาตรา ๘๕ (๖) ได้ก็ตาม แต่ก็มีประเด็นให้พิจารณาด้วยว่า การที่ข้าราชการผู้นี้ถูกศาลพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกนั้น จะถือเป็นเหตุเป็นผู้ขาดคุณสมบัติกรณีมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย หรือไม่ เช่น ตามมาตรา ๓๖ ข (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ดังนั้น หากศาล มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกข้าราชการผู้นี้ กรม ข จึงอาจมีทางเลือก ๒ ทาง คือ ๑) ดำเนินการทางวินัยฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่า จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกตามมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หรือ ๒) พิจารณาว่าข้าราชการผู้นี้เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ตามมาตรา ๓๖ ข (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ หากใช้ก็อาจสั่งให้ ออกจากราชการตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้

๙๐ คำถาม สำนักงาน ป.ป.ช. ขอให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาโทษทางวินัยแก่นาง ก. ตามนัยมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีเมื่อครั้งนาง ก. ดำรงตำแหน่งนักวิชาการที่ดิน ๗ สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่ง ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่เนื่องจากนาง ก. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีอำนาจในการสั่งลงโทษนาง ก. ได้หรือไม่ ตามกฎหมายใด

คำตอบ เรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญจะพิจารณาโทษตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นั้น ต้องปรากฏว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ก่อนออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มต้นทำการไต่สวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากราชการ ตามความหมายของมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น หากได้ข้อเท็จจริงว่า มีการกล่าวหานาง ก. ว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ก่อนที่นาง ก. จะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ และคณะกรรมการ

/ป.ป.ช...

ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการไต่สวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นาง ก. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้ว ก็จะสามารถดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยกับนาง ก. ได้ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๓ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๒๐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗)

๙๑. **คำถาม** นาย ว. ลาออกจากราชการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ และมีมติชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่นาย ว. ต่อมาส่วนราชการต้นสังกัดของข้าราชการได้มีคำสั่งลงโทษปลดนาย ว. ออกจากราชการตามมติ ป.ป.ช. ดังกล่าว คำสั่งลงโทษนาย ว. ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดเงื่อนไขการพิจารณาโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการไปแล้วไว้ ๒ ประการ คือ

๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นต้องถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำความผิดวินัยกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนวันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

๒. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวนการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

/เมื่อ...

เมื่อปรากฏว่า นาย ว. ลาออกจากราชการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ และมีมติชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่นาย ว. อันเป็นระยะเวลาภายหลังจาก นาย ว. พ้นจากราชการเกินร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นี้ลาออกจากราชการแล้ว จึงถือเป็นกรณีที่ไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่ส่วนราชการมีคำสั่งลงโทษปลดนาย ว. จากราชการตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนราชการต้องยกเลิกคำสั่งดังกล่าวให้ถูกต้อง (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ลับ ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๑๐๓๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

๙๒. คำถาม คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิดแก่ข้าราชการในข้อกล่าวหาใดบ้าง

คำตอบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิดข้าราชการ แต่เฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ส่วนความผิดในฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ไม่มีอำนาจในการไต่สวน และสำหรับ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นมูลความผิดทางอาญา เนื่องจากตามประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึง องค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ในภาค ๒

/ลักษณะ...

ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ในลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจในการไต่สวนข้อกล่าวหาดังกล่าวเช่นกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๐๕/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๔)

๙๓. คำถาม การอุทธรณ์และร้องทุกข์แตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ใช้สำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกลงโทษทางวินัย (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก) หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ๖ กรณี ตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่ ๑) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้สม่ำเสมอ ๒) ขาดคุณสมบัติทั่วไป (ไม่มีสัญชาติไทย/ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข/ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน/ล้มละลาย/เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเพราะกระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ) ๓) ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับที่พอใจ ๔) หย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๕) ถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่ฟังลงโทษแต่มีมลทินหรือมัวหมอง ๖) ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุก

/โดย...

โดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าเป็นกรณีอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมานี้จะต้องร้องทุกข์ เช่น ไม่ได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งต่างๆ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การย้าย การโอน หรือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ ๔ กรณี ได้แก่ ๑) กรณีไม่ผ่านการทดลองการปฏิบัติหน้าที่ ๒) กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นอยู่ก่อนหรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อน แต่ภายหลังขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหาในเรื่องอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ไร้ความสามารถ/เสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต/จิตฟั่นเฟือน/เป็นโรคต้องห้าม บกพร่องศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม เป็นกรรมการหรือมีตำแหน่ง ในพรรคการเมือง เคยถูกลงโทษปลด/ไล่/ให้ออกจากราชการ เคยทุจริตการสอบ เข้ารับราชการหรือเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐ ๓) ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ.อยู่ก่อน และ ๔) มีการเลิกหรือยุบ หน่วยงาน หรือยุบเลิกตำแหน่ง ข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออก ๔ กรณีดังกล่าว จำต้องใช้สิทธิ ร้องทุกข์ ดังนั้น การร้องทุกข์เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาได้ระบายน ความคับข้องใจในการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ว่ามีการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้มีโอกาสทบทวน แก้ไข หรือชี้แจง เหตุผลให้ผู้ร้องทุกข์ได้ทราบและเข้าใจ หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาขึ้นเหนือขึ้นไป หรือ ก.พ.ค. พิจารณา แล้วแต่กรณี เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ตนตามสมควร

๙๔. คำถาม ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ มีอย่างไรบ้าง

/คำตอบ...

คำตอบ ตามหมวด ๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖
ข้อ ๖๔ และข้อ ๖๕ กำหนดกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง แยกออกเป็น
๒ ประเภท ดังนี้

๑. กรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แยกออกได้ ๓ ลักษณะ
 - ๑.๑ รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา
 - ๑.๒ ให้ถ้อยคำรับสารภาพและมีการบันทึกไว้เป็นหนังสือ
 - ๑.๓ มีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือคณะกรรมการ

สอบสวน

๒. กรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แยกออกไว้ ๓ ลักษณะ
 - ๒.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบ
ห้าวัน (15 วัน) โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย
 - ๒.๒ กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่า
โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่
เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - ๒.๓ รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้
 - (๑) ให้ถ้อยคำรับสารภาพและมีการบันทึกไว้เป็นหนังสือ
 - (๒) มีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือสอบสวน

หรือคณะกรรมการสอบสวน

/๙๕. คำถาม...

๙๕. **คำถาม** เมื่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีคำสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการในสังกัดแล้ว จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการดังกล่าวแก่ผู้ใด อย่างไร

คำตอบ ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณาเว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ซึ่งตามข้อ ๓ ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดว่าการรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือรายงาน ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๑๐ แล้วแต่กรณี ให้รายงานเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง โดยให้ส่งสำเนาคำสั่งจำนวนสองฉบับ พร้อมทั้งต้นฉบับสำนวนการสืบสวนสอบสวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวนการพิจารณาดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการไปด้วย ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ให้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบด้วย

๙๖. **คำถาม** การนับระยะเวลาการดำเนินการทางวินัย ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กับ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

/ออกตาม...

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา มีความแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ ตามข้อ ๙๓ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดการนับระยะเวลาการดำเนินการทางวินัย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การนับระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๙๓ วรรคหนึ่ง โดยหลัก ถ้ากำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วย กล่าวคือ ให้นับวันถัดไปเป็นวันแรก เว้นแต่ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้ จะได้เริ่มการในวันนั้น ก็ให้นับวันที่เริ่มทำการนั้นเป็นวันแรก

ข้อ ๙๓ วรรคหนึ่งนี้ได้เพิ่มเติมหลักการเดิมของข้อ ๓๘ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาในกรณีข้อยกเว้นที่ให้นับระยะเวลาในวันแรก หากคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. ได้เริ่มดำเนินการในวันนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

คำว่า “ผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้” หมายรวมถึงผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ก็ได้

๒. กรณีคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ข้อ ๙๓ วรรคสอง กำหนดให้นับวันสิ้นสุดของระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วย แม้ว่าวันสุดท้ายจะเป็นวันหยุดราชการ

/กรณี...

กรณีบุคคลอื่นนอกจากคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ ข้อ ๙๓ วรรคสาม กำหนดให้ถือว่าระยะเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น กล่าวคือ ในวันเปิดทำการนั่นเอง

คำว่า “บุคคลอื่นนอกจากคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้” อาจหมายถึง ผู้ถูกกล่าวหาก็ได้ กรณีนี้กำหนดไว้แตกต่างจากหลักการเดิม เพราะกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดในทุกกรณีว่า หากวันสุดท้ายตรงกับวันหยุดราชการ ก็ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา โดยมีได้มีการแบ่งแยกว่าผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการ

๙๗. **คำถาม** กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดกรอบระยะเวลาการสอบสวนไว้อย่างไร

คำตอบ ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ ได้กำหนดระยะเวลาการสอบสวนโดยเร่งรัดให้การสอบสวนแล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมครั้งแรก และขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน โดยในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนจะไม่มีกำหนดระยะเวลาไว้ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนสามารถวางกรอบระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม ในกรณีที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จได้ภายใน ๑๘๐ วัน ก็ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่เพื่อเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

/๙๘. คำถาม...

๙๘. **คำถาม** การสั่งพักราชการ สามารถกระทำได้ในกรณีใดบ้าง และใครเป็นผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ

คำตอบ การสั่งพักราชการ คือ การสั่งให้ข้าราชการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างการสอบสวน พิจารณาทางวินัย หรือระหว่างถูกฟ้องคดีอาญา หรือระหว่างต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญา โดยงดเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินอื่นๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ก่อน

มาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหมวด ๘ ของ กฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ สรุปได้ดังนี้

๑. กรณีที่จะสั่งพักราชการได้ มีดังนี้

๑.๑ ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๑.๒ ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การถูกตั้งกรรมการสอบสวนที่จะสั่งพักราชการได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ถูกลงโทษตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงการถูกลงโทษตั้งคณะกรรมการสอบสวนในความผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรงด้วย ซึ่งกรณีที่ถูกลงโทษตั้งคณะกรรมการสอบสวนในความผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรงยังสั่งพักราชการไม่ได้

คำว่า “ถูกฟ้องคดีอาญา” นั้น แยกได้เป็นสองกรณี กรณีที่หนึ่ง ในกรณีที่ข้าราชการถูกฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการเป็นโจทก์นั้น ข้าราชการผู้นั้น

/ยอม....

ยอมตกอยู่ในฐานะจำเลยนับแต่เวลาที่ได้ฟ้อง ส่วนกรณีที่สอง ในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์นั้น หากศาลยังมิได้ประทับฟ้องไว้พิจารณา ผู้ถูกฟ้องยังไม่ตกอยู่ในฐานะจำเลย จะถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญายังไม่ได้จนกว่าศาลจะได้ประทับฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้ว จึงจะถือว่าผู้นั้นตกเป็นผู้ถูกฟ้องคดี

คำว่า “ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา” หมายถึง ถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอาญา โดยตกเป็นผู้ต้องหาแล้วแม้ยังมิได้ถูกฟ้องคดีต่อศาลก็ตาม หลักเกณฑ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของกรณีที่จะสั่งพักการเพราะถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาได้ คือ คดีอาญาหรือข้อหาอื่น ๆ ต้องไม่ใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษด้วย

๒. เหตุที่จะสั่งพักการ แม้ข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีกรณีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่มีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษแล้ว ก็ยังสั่งพักการไม่ได้จนกว่าจะมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๘ (๑) - (๕) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

๒.๑ ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๒.๒ ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับ

/ความประพฤติ...

ความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ โดยพนักงานอัยการมิได้รับเป็น
ทนายแก้ต่างให้และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณา
เห็นว่า ถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๒.๓ ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรค
ต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

๒.๔ ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา
หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลา
ติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

๒.๕ ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็น
ผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน
ภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น
และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริง
ที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำ
ความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง อนึ่ง กรณีข้าราชการถูกตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้อง
คดีอาญาที่ไม่ใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษนี้ ถ้าผู้บังคับบัญชา
ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่า ถึงแม้จะให้ผู้้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการ
ระหว่างถูกสอบสวนพิจารณา ก็ไม่เสียหายแก่ราชการ หรือไม่มีพฤติการณ์ที่แสดงว่า
จะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
แต่ประการใด ก็ไม่จำเป็นต้องสั่งพักราชการทุกรายไป เว้นแต่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุม

/ขัง...

ซึ่ง หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ซึ่ง หรือต้องจำคุกเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว จึงจะต้องสั่งพักราชการ เนื่องจากผู้นั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้

๓. ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๗๘ ของกฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติแทน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๓๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์การมอบหมายอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ซึ่งออกตามความในมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

๙๙. คำถาม การลดโทษ เพิ่มโทษ ยกโทษ และงดโทษ มีความหมายเช่นไร และมีผลอย่างไร

คำตอบ การลดโทษ เพิ่มโทษ ยกโทษ และงดโทษ คือ การมีคำสั่งใหม่ ตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือของ ก.พ. หรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือคำพิพากษาของศาล หรือขององค์กรตามกฎหมายอื่นแล้วแต่กรณีที่มีอำนาจพิจารณา และมีมติวินิจฉัย พิพากษาหรือสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ซึ่งสามารถแยกได้ ดังนี้

๑. กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กล่าวคือ คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก กรณีที่ลดโทษเป็นปลดออกหรือเพิ่มโทษเป็นไล่ออก (ข้อ ๗๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖) จะสั่งให้มีผลย้อนใด ให้เป็นไปตาม

/ระเบียบ...

ระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

สำหรับกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษ เพื่อจะสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ นอกเหนือจากคำสั่งใหม่จะต้องดำเนินการตามข้อ ๗๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว ในคำสั่งยังต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๗๖ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้ด้วย

๑.๑ ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ โดยให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่น ในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่ง ประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นด้วย

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ สั่งงดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี พร้อมแสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ไว้ในคำสั่งด้วย

๑.๓ ให้ระบุไว้ในคำสั่งใหม่ด้วยว่า เงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออก หรือปลดออก ให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

๒. กรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กล่าวคือ คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน (ข้อ ๗๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖) มีรายละเอียด ดังนี้

/๒.๑ ลดโทษ...

๒.๑ ลดโทษ ถ้ามีการลดโทษเป็นตัดเงินเดือน หรือลดอัตราโทษของโทษ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิด คำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตรา โทษใหม่จากเงินเดือนเดิม ในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม สำหรับกรณีจำนวนเงิน ที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลด ตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้น ให้ผู้ถูกลงโทษนั้น ถ้ามีการลดโทษเป็นภาคทัณฑ์ให้คืนเงินที่ตัดหรือลดไว้ให้ผู้ถูกลงโทษ

๒.๒ เพิ่มโทษ สำหรับในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิด วินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษเป็นตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน หรือเพิ่ม อัตราโทษ ให้คำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิม ในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน เป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ใด ตัดหรือลดไปแล้ว ให้ผู้นั้นด้วย

๒.๓ ยกโทษ การยกโทษมีผลเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ โดยหากเป็นกรณีที่ได้มีการ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าว ให้ผู้นั้นทั้งหมด

๒.๔ งดโทษ ในกรณีที่ผลการพิจารณาให้เปลี่ยนแปลงเป็นงดโทษ หากมีการ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ให้ผู้นั้นทั้งหมด

๑๐๐. คำถาม การสั่งยุติเรื่อง ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กับการยุติเรื่อง ตามมาตรา ๘๑ แห่ง พระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

/คำตอบ...

คำตอบ การสั่งยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ หมายถึง กรณีที่มีการกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีมูล จึงได้ดำเนินการสอบสวน ทางวินัยแล้วแต่กรณี แต่ผลการสอบสวนยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย จึงสั่งยุติเรื่อง โดยการสั่งยุติเรื่องต้องทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหา และผลการพิจารณาตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ตามข้อ ๖๖ ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนการยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีมูลตามที่มีการกล่าวหา ก็ให้ยุติเรื่องดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้ไม่จำเป็นต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณา

บรรณานุกรม

http://www.ocsc.go.th/ocsc/th/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๔๔๔&catid=๑๑๙

<http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=๕๓๙๗๑๕๘๗๔>

หนังสือพิมพ์แนวหน้า วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖
“ราชการแนวหน้า”

<http://www.isranews.org>

<http://uat.admincourt.go.th/admincourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/๒๕๕๓/๐๑๐๑๒-๕๓๐๕๐๕-๑F-๕๘๑๐๑๖-๐๐๐๐๕๕๙๕๙๗.pdf>

<https://www.gotoknow.org/posts/๕๑๖๓๓๘>

กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมที่ดิน : คู่มือการดำเนินการทางวินัย ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ : กองการพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร , ๒๕๕๗

รายนามคณะผู้จัดทำ

คณะทำงาน

นายบุญช่วย ผูกสี	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
นางอรชร เทียงแถม	หัวหน้ากลุ่มงานวินัย
นายจักรพันธ์ จันทรมณี	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายวีรยุทธ ทองมาก	นิติกรชำนาญการ
นายอนุศักดิ์ ภัคดีจิตร	นิติกรปฏิบัติการ
นางลำพู วรรตสรัย	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางนารามรณ แก้วภิรา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายวสันชัย สุวรรณมาลี	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวอำไพ เพ็งคำ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายณัฐสกล คงระเบียบ	เจ้าพนักงานธุรการ
นางสาวสุภาพร ยืนยงค์	พนักงานเก็บเอกสาร
นายสมปิติ เกษมวิลาศ	พนักงานพิมพ์ ๓
นางสาวอัจฉริยาภรณ์ ชันธแก้ว	พนักงานบันทึกข้อมูล

